

Molt humans, molt divins (XVII): la delicada força de la confiança

La confiança descobreix les potencialitats que s'amaguen a l'interior de cadascú. Ens fa créixer de manera natural, harmoniosa. Ens fa capaços de més.

10/04/2023

Ningú no és un vers solt: «tots formem part d'un mateix poema diví».^[1] Els relats individuals que

teixeixen la història dels homes estan entrellaçats entre si per relacions de filiació, de fraternitat, d'amistat. El nostre cor fa els seus primers batecs gràcies a la vida d'altres, i serà després contínuament animat, consolat, enfortit —també ferit— pels qui comparteixin amb nosaltres el camí de la vida. El fet que en depenguem, i ells de nosaltres, no és un efecte col·lateral del pecat original, al qual ens hauríem de resignar, sinó quelcom constitutiu del nostre ésser a imatge de Déu.

Tot i que la nostra vida en societat de vegades sembla un corrent frenètic que tendeix a tornar-nos individualistes, sabem que només som del tot nosaltres mateixos en la relació, en la interdependència: només ens trobem quan estem disposats a sortir de nosaltres mateixos. Els qui descobreixen a fons aquesta realitat deixen de veure en els seus propis límits obstacles que

els impedeixen ser feliços. Les relacions se'ls revelen llavors com a ponts que amplien el seu món.^[2] Però no tots fan aquest descobriment, o no en la mateixa mesura, i per això en igualtat de condicions de posició social, d'educació, de caràcter, diferents persones poden viure de maneres radicalment diverses, en funció de la qualitat de les seves relacions: alguns, perduts en una multitud solitària; d'altres, sempre acompanyats i sempre acompanyants.

Una mirada transformadora

Al final del seu pas per la terra, Jesús diu als seus apòstols: «A vosaltres us he dit amics» (*Jn* 15, 15). Aquell que és perfecte Déu i perfecte Home, el model al qual mirem per aprendre a ser homes, recorre el camí de la vida gràcies als altres. és una cosa que percebem ja des de la seva primera trobada amb els dotze: Jesús entaula

amb cadascun d'ells una relació que avança en un *crescendo* de coneixement, d'amistat, d'amor, fins a lliurar-los el seu cor obert de bat a bat. El lector de l'Evangeli en coneix les limitacions, els defectes dels qui després serien columnes de l'Església. Potser Ell no els veia? Oi tant que sí, però la paraula del Verb és creadora; la seva mirada d'amor els potencia, perquè és una mirada plena de confiança. Aquests homes toscos se saben estimats, elegits, i creixen més del que ningú s'atreveria a esperar, perquè perceben la confiança del Senyor en ells. Així passa també en la nostra vida, quan ens adonem de l'amor que Déu ens té. Tot i que sovint parlem de la importància de creure en Jesús, no hem d'oblidar que el que més ens transforma és que Ell confia en nosaltres. Sí, un signe precís que la nostra fe va madurant és que ens basem cada vegada més en la confiança que Déu té en nosaltres.

Observem el deixeble que es va mantenir fidel al costat de Jesús al peu de la creu. Quin és el secret de la seva fortalesa? Potser precisament el sobrenom amb què es refereix a si mateix: «el deixeble estimat». Joan descobreix la seva identitat en el fet de ser estimat per Jesús: això dilata les seves forces, el seu cor, i el fa capaç d'una fidelitat admirable. El seu relat de l'última Cena reflecteix fins a quin punt s'havia introduït, per la confiança, en el cor de Jesús. Així és: la confiança ens permet accedir a un coneixement molt més profund del que és possible només amb la raó.

De la mateixa manera com es va ficar en la vida dels Apòstols, els seus amics, Déu es vol ficar en la nostra. També la nostra relació d'amistat amb Ell pot seguir llavors aquesta línia ascendent, de manera que es dilati cada vegada més la nostra capacitat d'estimar. Amb un respecte

profund a la nostra llibertat, Jesús ens ofereix la seva amistat, en la qual es manifesta una confiança que ens descobreix qui som per a Ell.^[3] Per créixer i exercir amb facilitat la nostra llibertat, hem de tenir certa seguretat en nosaltres mateixos; una seguretat fonamentada, sobretot, en saber que algú com Ell (i, qui com Déu?) aposta per nosaltres... Una convicció així fa possible el creixement, perquè quan una cosa bona ens costa, quan no ens veiem capaços de superar-nos, la confiança de Déu en nosaltres enforteix la nostra. La confiança sincera descobreix les potencialitats que s'amaguen a l'interior de cadascú, sepultades sovint per una baixa autoestima o per la por del fracàs, i impulsa a desenvolupar-les en servei dels altres: ens fa créixer de manera natural, harmoniosa; ens fa capaços de més.

Així és com Jesús estima els seus: sap a qui ha triat, els coneix millor que ningú —millor que ells mateixos— i aposta per ells. Sap fins a on poden arribar i, amb el temps i la seva correspondència, els va portant a poc a poc; no té pressa per formar-los, perquè sap que aquest és un art que requereix paciència. Ell és un bon mestre i sap «perdre» el temps amb ells, com fan els amics. Es guanya la confiança dels seus amb el seu afecte i facilita el coneixement mutu amb la seva disponibilitat pacient, amb la seva comprensió. Aquesta manera d'estimar, tan divina i tan humana, forja una veritable amistat entre el mestre i els deixebles, que els compromet i en treu el millor.

Deixant entrar Déu fins al fons

Al Senyor «li interessien les teves alegries, els teus èxits, el teu amor, i també les teves angúnies, el teu

dolor, els teus fracassos».^[4] Per això cal parlar-li amb confiança, obrir-li de bat a bat el cor, compartir amb Ell tot el que és nostre. Quan confiem de veritat en algú, ens traiem les caretes amb què altres vegades ens protegim: en aquell moment ens semblen inútils; sentim que podem ser nosaltres mateixos sense temor. Aquesta confiança revela la veritat del nostre ésser i ens dona una gran llibertat interior. Sabent que no hi ha amistat més sincera que la seva, el podem deixar entrar fins al fons de la casa de la nostra ànima. El deixarem potser a la sala d'estar, on acollim els convidats?

A mesura que creix l'amistat, el més natural serà que li vulguem anar mostrant cada racó de la nostra vida: l'habitació en què treballem, perquè ens vegi fer la nostra tasca amagada; l'habitació de jocs, on hi ha les coses que ens il·lusionen, els somnis que ens mouen; també li mostrarem el

traster, ple de coses, algunes de més útils que d'altres, i dels trossos que se'ns han anat trencant pel camí. Si ens donem a conèixer, si encenem els llums... Ell il·luminarà els racons que semblen foscos i ens ajudarà a veure aquests espais en què hem de posar ordre. I ho farà amb claredat, però sobretot infonent esperança, ja que la seva no és una mirada que jutja, que intimida; és una mirada d'amor que enforteix i eleva: és una mirada creadora i redemptora.

La confiança crida a la confiança

L'amor humà, en les seves millors expressions, ens parla de l'amor de Déu. Experimentar en una amistat la força impulsora de la confiança, descobrir que algú creu en nosaltres, és una cosa que ens mou a donar el millor de nosaltres mateixos: advertim que així ha de ser la mirada de Déu. Per això també nosaltres

hem d'intentar mirar els altres com Jesús; aprendre d'Ell a ser llum per als qui ens envolten. A mesura que experimentem el valor transformador de la confiança de Déu i de la confiança en Déu, veiem la necessitat d'oferir-la als altres.

«Déu moltes vegades se serveix d'una amistat autèntica per dur a terme la seva obra salvadora».^[5] La confiança que es tenen els bons amics és sovint el mitjà que Déu ens ofereix per fer-nos veure allò que potser no ens atrevim a afrontar sols. Si tenim la sort de tenir amics de veritat, persones que ens estimen bé, millors, feliços, i ens atrevim a obrir-los aquests espais d'intimitat, haurem experimentat moltes vegades que el nostre món interior s'enriqueix en compartir-lo.

Quan hi ha un clima de confiança, no hi ha por al fet que els altres vegin les nostres debilitats i lluites, ni a

compartir projectes i somnis. Sabem que qui ens estima ens ajudarà precisament a superar els nostres límits i a evitar que es converteixin en barreres. En la dinàmica humana de donar i rebre, *donar-nos* implica compartir la nostra singularitat, mostrar-nos amb autenticitat. Arribar a aquest punt ens dona una llibertat molt gran, però requereix l'esforç per sortir de nosaltres mateixos: la disposició a exposar-nos, fins i tot sabent que això ens fa vulnerables. La confiança crida a la confiança, i el risc de ser ferits no és comparable amb el guany que suposa estimar i deixar-se estimar.

Paraula que enforteix, que cura, que anima

La confiança és base perquè qualsevol relació funcioni; perquè les persones creixin personalment i professionalment; per a tota tasca de formació. Per això, quan volem

ajudar altres persones immediatament destaquem la importància de l'escolta, la comprensió o la paciència, etc., però en realitat necessitem molt més: confiar en les persones ens porta a mirar-les amb optimisme, a creure-hi, a projectar-ne les potencialitats, a tenir esperança en el que poden arribar a ser, de manera que ens il·lusionem també amb les seves lluites.

«Seguint l'exemple del Senyor — escriu sant Josepmaria—, compreneu els vostres germans amb un cor molt gran, que de res no s'espanti, i estimeu-los de veritat. (...) En ser molt humans, sabreu passar per sobre de petits defectes i veure sempre, amb comprensió maternal, el costat bo de les coses».^[6]

Actuar així no implica allunyar-nos de la realitat, deixar de veure els límits o defectes dels altres. Si els

estimem bé, els voldrem millors: coneixent-los i estimant-los com són, des de l'amistat i fraternitat que ens uneix, els podrem advertir dels possibles perills que se'ls escapin, o els podrem suggerir una cosa que potser no entenen a primera vista, i els acompanyarem en el descobriment del bé que s'amaga darrere d'aquesta nova perspectiva.

^[7] L'afecte sincer cap a l'altre fa possible un clima de llibertat, de confiança, que es manifesta en la claredat amb què exposem, perquè veiem que li convé esforçar-se en un determinat punt de lluita, de manera que se senti acompanyat per nosaltres en el camí, i no empès a actuar de manera irracional. «La funció del director espiritual és ajudar que l'ànima vulgui —a que li doni la gana— complir la voluntat de Déu». ^[8]

De vegades ens pot passar que, volent ajudar algú que sembla que

no escolta, ens deixem portar pel
prejudici que en realitat no vol, no es
deixa. No podem oblidar que som
fràgils, i que el camí, a més
d'aprenentatges, de vegades deixa
ferides que tarden a cicatritzar. No
poques vegades, el dolor que
provoquen aquests cops porta a
construir barreres que aïllen, que
protegeixen del possible sofriment,
però que també fan difícil recuperar
la confiança necessària per
continuar creixent.

La paraula que enforteix, que cura,
que anima, és la paraula més
purament humana. Només si hi ha
confiança, afecte sincer, gratuït,
connectarem amb l'altre, i la nostra
paraula participarà, amb la gràcia de
Déu, del seu poder creador: serà
llavors manifestació del seu amor i
ajudarà a cicatritzar aquestes
ferides. «Déu coneix cadascú a fons,
també els trams dolencosos, i ens
mira a tots amb tendresa.

Aprenquem del Senyor a mirar així, a comprendre tothom (...), a posar-nos al lloc de l'altre». ^[9] Hem de ser pacients i anar semblant confiança amb afecte, amb detalls que manifesten el nostre interès sincer. Déu ha volgut que necessitem els uns dels altres, i actua en la història humana a través dels homes i de les dones, comptant amb cadascú perquè ens ajudem mútuament.

Qui té una responsabilitat sobre els altres ha d'estar previngut davant del risc de voler donar sempre solucions o respostes. De vegades, gairebé inconscientment, podem pensar que ajudem l'altre quan aconseguim que assumeixi la nostra manera personal d'obtenir els millors resultats.

Tanmateix, la tasca de formació no consisteix a aconseguir que l'altre camini com nosaltres volem.

Pretendre que els altres s'ajustin a certs motlles predeterminats no permet obrir-los horitzons; més aviat

els podria sotmetre a la frustració de qui no aconsegueix complir certes expectatives.

En realitat, una bona formació és aquella que aconsegueix que cadascú sigui, gràcies a Déu, l'autèntic protagonista de la seva vida. Qui vol col·laborar en aquesta tasca té el paper d'acompanyar, de facilitar el coneixement propi, fent bones preguntes que ajudin a reflexionar, donant més pistes que respostes, tot i que això requereixi més esforç. Quan és cadascú qui descobreix un horitzó i es posa una meta, l'esforç per assolir-la és molt més eficaç, perquè neix d'un motor interior. Fins i tot quan aconseguir els «resultats» requereixi més temps del que es podria esperar, el mateix esforç anirà configurant la persona d'una manera bona, estable, virtuosa. Haver-ho experimentat tantes vegades en carn pròpia ens portarà a donar sempre una gran importància

a la iniciativa personal i a estimular el protagonisme de cadascú.

La confiança sorgeix allà on es percep l'amor de Déu, que és pacient, no s'irrita, no porta comptes del mal, sinó que tot ho excusa i tot ho creu (cf. *1 Co* 13, 4-7). Qui estima així es converteix en mestre, en referent ferm, en força delicada que porta els altres molt més lluny del que semblaria possible. Quantes sorpreses ens emportem quan respectem aquesta terra sagrada que són els altres! L'Esperit Sant els pot ajudar llavors a donar la millor versió de si mateixos. Si tenim esperança en el que poden arribar a ser, si confiem en la gràcia i en totes les coses bones que Déu posa en ells, els donarem ales per volar.

Carmen Córcoles

[1] Sant Josepmaria, *és Crist que passa*, núm. 111.

[2] Cf. *Catecisme de l'Església catòlica*, núm. 1937.

[3] Cf. *Sl* 8, 5-7: «Què és l'home, perquè te'n recordis? Què és un mortal, perquè el tinguis present? Gairebé n'has fet un déu, l'has coronat de glòria i dignitat, l'has fet rei de les coses creades».

[4] Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, núm. 218.

[5] F. Ocáriz, Carta pastoral, 1.XI.2019, núm. 5.

[6] Sant Josepmaria, *Carta* 27, núm. 35.

[7] F. Ocáriz, Carta pastoral, 16-II-2023, núm. 3-6.

[8] Sant Josepmaria, *Carta* 26, núm. 38.

^[9] F. Ocáriz, Carta pastoral, 16.II.2023, núm. 15.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca/article/molt-
humans-molt-divins-xvii-la-delicada-
forca-de-la-confianca-2/](https://dev.opusdei.org/ca/article/molt-humans-molt-divins-xvii-la-delicada-forca-de-la-confianca-2/) (07/08/2025)